

Vergaderjaar 2018–2019

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2735

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2018

De vaste commissie voor Financiën heeft bij brief van 26 november jl. verzocht om een appreciatie van het Roemeense voorstel tot gesplitste betaling van btw. Hierbij ga ik graag in op dit verzoek. Voordat ik toekom aan de appreciatie hecht ik eraan om eerst het juridische kader en de reactie van de Europese Commissie uiteen te zetten om eventuele onduidelijkheden hier over te voorkomen.

1. Inleiding – juridisch kader

In Europa is de btw op basis van de richtlijn 2006/112/EG (hierna: Richtlijn) geharmoniseerd. Hiermee wordt voorkomen dat ondernemers en particulieren in iedere lidstaat met compleet andere btw-regels te maken hebben.

Op basis van artikel 395 van deze Richtlijn kunnen de lidstaten gezamenlijk op voorstel van de Europese Commissie (hierna: Commissie) een andere lidstaat machtigen om in zeer speciale gevallen af te wijken van de Richtlijn. Hierbij kan worden gedacht aan afwijkende maatregelen om fraude te bestrijden.

Roemenië heeft op 28 november 2017 een dergelijk derogatieverzoek op grond van artikel 395 van de Richtlijn ingediend. De Commissie heeft bij Mededeling van 8 november 2018 bezwaar gemaakt tegen dit verzoek. De redenen hiervoor zal ik hierna uiteen zetten.

2. Roemeense voorstel tot gesplitste betaling van btw

Roemenië heeft verzocht om belastingplichtigen en openbare instellingen met belastingschulden of in een insolventieprocedure te verplichten een mechanisme van gesplitste btw betaling toe te passen. De klant/koper van de hiervoor genoemde belastingplichtigen en openbare instellingen is

verplicht de btw die verschuldigd is op de aankoop direct te storten op een btw-rekening bij de Roemeense schatkist of een financiële instelling. Zo wordt voorkomen dat de verschuldigde btw in handen komt van belastingplichtigen en openbare instellingen met belastingschulden of in een insolventieprocedure. Indien de klant de btw niet afsplitst is hij verantwoordelijk voor de af te dragen btw en kan bovendien een boete worden opgelegd. Het mechanisme geldt alleen voor b2b-transacties en is ook niet van toepassing voor belastingplichtigen die onder de MKB-vrijstelling vallen. Daarnaast gelden afhankelijk van de grootte van de belastingplichtige verschillende drempels van belastingschulden voordat het mechanisme verplicht moet worden toegepast. Het gaat om schulden die nog niet betaald zijn 60 werkdagen na de datum waarop ze opeisbaar zijn geworden. In Roemenië geldt dit mechanisme voor gesplitste btw betaling per 1 januari 2018.

3. Oordeel Commissie

De Commissie heeft bezwaar gemaakt tegen het derogatieverzoek. De redenen hiervoor zijn als volgt. De Commissie is van mening dat voor de proportionaliteit van het Roemeense verzoek een rechtvaardigingsgrond ontbreekt en dat de wijze waarop de drempels worden gehanteerd zorgen voor een ongelijke behandeling van belastingplichtigen. Bovendien is de klant verplicht in een register op te zoeken op welke belastingplichtige het mechanisme van toepassing is. Een vermelding op de factuur dat het mechanisme verplicht van toepassing is, was volgens Roemenië niet nodig. Ten slotte is de klant verantwoordelijk van de af te dragen btw en hangt hem een boete boven het hoofd. Volgens de Commissie legt een dergelijk systeem van gesplitste betaling een onrechtvaardige en onevenredige last op de klant. Het Roemeense mechanisme staat niet in verhouding tot de nagestreefde doelen, namelijk het garanderen van een juiste inning van de btw en het voorkomen van belastingontduiking.

4. Appreciatie

Laat ik voorop stellen dat Nederland altijd een voorstander is van een effectieve fraudebestrijding. Moderne technieken zoals TNA (transaction network analysis), blockchain en gesplitste btw betaling kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Alles staat of valt daarbij met de manier waarop dergelijke moderne technieken worden toegepast. Het vinden van een juiste balans tussen fraudebestrijding aan de ene kant en administratieve lasten voor het bedrijfsleven aan de andere kant is hierbij van belang.

Het is voor mij niet goed mogelijk om op basis van de enkele afwijzende mededeling van de Commissie een afgewogen appreciatie te geven. Ik volsta dan ook met constatering dat de Commissie op dezelfde dag van de publicatie van de afwijzende mededeling tegen Roemenië een zogenoemde ingebrekestelling is gestart. De Commissie stuurt in deze procedure een advies naar de lidstaat in kwestie waarin wordt aangegeven op welke manier dat land, volgens de Commissie, de Europese regels niet nakomt. De lidstaat moet hierop reageren en kan daarbij uitleg geven over de nationale wetgeving. Wanneer de Commissie die toelichting ontoereikend vindt, kan zij de zaak aanhangig maken bij het Europese Hof van Justitie. Ik blijf deze zaak uiteraard met grote interesse volgen.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel